

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

**Για τους Υπουργούς
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
Ανάπτυξης
Εσωτερικών**

Θέμα: Αναμόρφωση του ειδικού μισθολογίου των Ερευνητών/τριών

Ο βουλευτής Δράμας Θεόφιλος Ξανθόπουλος καταθέτει ως Αναφορά, την επιστολή της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών προς τους υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, με θέμα-αίτημα την αναμόρφωση του ειδικού μισθολογίου των ερευνητών/τριών.

Στην επιστολή της η Ένωση επισημαίνει ότι η “έρευνα αποτελεί επένδυση και όχι πολυτέλεια για τη χώρα” και προκειμένου να διαμορφωθεί ένα ελκυστικό πλαίσιο για την προσέλκυση των επιστημόνων που διαπρέπουν στο εξωτερικό και οι οποίοι, με τις παρούσες συνθήκες, δεν προτίθενται να ενταχθούν στο ερευνητικό/ακαδημαϊκό σύστημα, ζητά από την κυβέρνηση “τη διαμόρφωση ενός ορθολογικού και αξιοκρατικά δίκαιου ειδικού μισθολογίου (βασικό μισθό, μισθολογικά κλιμάκια, επιδόματα) για τους/τις Ερευνητές/τριες, που θα αποτελέσει κίνητρο για το brain gain και θα είναι ισοδύναμο με αυτό των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ, με τους οποίους υπάρχει, ωστόσο, πλήρης θεσμική αντιστοίχιση ακαδημαϊκών προσόντων, διαδικασιών ένταξης και προαγωγής (όπως προέβλεπε και ο Ν. 1514/1985).

Επιπλέον, ζητά την αναγνώριση της προϋπηρεσίας Ερευνητών/τριών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων, αντίστοιχη με τη δίκαιη αναγνώριση της προϋπηρεσίας για τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ, την εφαρμογή της απόφασης του ΣΤΕ 1527-9/2023 και άμεση καταβολή των αναδρομικών, την επαναφορά των επιδομάτων εορτών και αδείας (του 13ου και 14ου μισθού), την αποφορολόγηση του ειδικού επιδόματος βιβλιοθήκης, σύμφωνα με την 2306/2014 απόφαση της ολομέλειας του ΣΤΕ, την επέκταση των φορολογικών κινήτρων του άρθρου 5γ του Ν. 4172/2013 (Α'167), και στους/στις Ερευνητές/τριες που επιστρέφουν στην Ελλάδα (μετά από 5 έτη φορολογικής απουσίας) για να εργαστούν σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς, την άμεση ανανέωση του ερευνητικού-επιστημονικού προσωπικού και την προκήρυξη νέων θέσεων σε όλες τις κατηγορίες προσωπικού των ΕΚ.

Επειδή, αν πραγματικά η Πολιτεία θέλει να ακολουθήσει το πρότυπο και άλλων χωρών που χρησιμοποίησαν την Έρευνα και την Καινοτομία ως μέσο

για την ανάπτυξή τους, πρέπει να σταματήσει να ευτελίζει και να διώχνει τους Έλληνες Ερευνητές και τους νέους επιστήμονες και να αναζητήσει τρόπους για να τους κρατήσει στη χώρα μας,

Καταθέτουμε Αναφορά την Επιστολή της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών και παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τις δικές σας ενέργειες όσον αφορά την ικανοποίηση των αιτημάτων που περιλαμβάνονται σε αυτήν.

Ακολουθεί η επιστολή

Αθήνα, 30 Απριλίου 2025

Ο καταθέτων βουλευτής

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Αθήνα, 28/04/2025

Αρ. Πρωτ.: ΕΞ./582/2025

Προς: Κύριο Κυριάκο Πιερρακάκη, Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,
ministeroffice@minfin.gr
Κύριο Παναγιώτη Θεοδωρικάκο, Υπουργό Ανάπτυξης, minister.sec@mnec.gr

Θέμα: Αναμόρφωση του ειδικού μισθολογίου των Ερευνητών/τριών

Η αναστροφή του brain drain σε brain gain αποτελεί διακηρυγμένη πολιτική της κυβέρνησης. Συχνά πυκνά επανέρχεται στην επικαιρότητα, με επικοινωνιακό τρόπο, κάθε φορά που εξαγγέλλονται ρυθμίσεις για τη «στήριξη και προώθηση» της έρευνας και καινοτομίας. Φευ, όλες οι μέχρι τώρα εξαγγελίες έχουν πέσει στο κενό, γιατί αντί να στοχεύουν στη θεσμική και οικονομική ενδυνάμωση της έρευνας στους κύριους χώρους παραγωγής της (Ερευνητικά Κέντρα και ΑΕΙ), προσφέρουν απλόχερα οικονομικές και φορολογικές διευκολύνσεις σε ιδιωτικούς φορείς αμφίβολης ερευνητικής προσφοράς.

Το ερευνητικό σύστημα στη χώρα μας, ιδιαίτερα τα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ), αποτελεί έναν εξαιρετικά παραγωγικό και δυναμικό κλάδο από κάθε άποψη. Αυτό αποδεικνύεται από τις διεθνείς αξιολογήσεις των ΕΚ (επιδόσεις αριστείας), τις εισροές κεφαλαίων στη χώρα από ερευνητικά και ανταγωνιστικά προγράμματα που είναι πολλαπλάσιες από το κόστος μισθοδοσίας των Ερευνητών/τριών αλλά και την απασχόληση και εκπαίδευση χιλιάδων νέων επιστημόνων.

Στο διάστημα 2000-2009 οι Ερευνητές/τριες δεν είχαν καμία αύξηση αποδοχών, σε αντίθεση με άλλα ειδικά μισθολόγια που έλαβαν σημαντικές αυξήσεις. Από το 2010 υπέστησαν περαιτέρω μειώσεις των αποδοχών τους κατά 40% ενώ με τον Ν. 4472/2017 (όπως ισχύει) υπέστησαν σημαντική θεσμική και μισθολογική απομείωση.

Η συνεχιζόμενη θεσμική και μισθολογική υποβάθμιση των Ερευνητών/τριών (Ν. 4472/2017 όπως ισχύει) προστίθεται σε μια σειρά ενεργειών που απαξιώνουν τον ερευνητικό ιστό της χώρας και οδηγούν σε μια άνευ προηγουμένου «αμμορραγία», με τη φυγή όχι μόνο νέων αλλά και μεγαλύτερων σε ηλικία και βαθμίδες, άριστων Ερευνητών/ριών προς το εξωτερικό ή προς εγχώριους, μη ερευνητικούς φορείς που προσφέρουν καλύτερες αποδοχές.

Αναγνώριση Προϋπηρεσίας

Η αναγνώριση της προϋπηρεσίας Ερευνητών/τριών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (ΕΛΕ) δεν έχει μέχρι σήμερα νομοθετηθεί, σε αντίθεση με τη δίκαιη αναγνώριση της προϋπηρεσίας για τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ (Ν. 4957/2022 άρθρο 288 παρ. 1 όπως ισχύει). Η συγκεκριμένη ρύθμιση αφορά σε μερικές δεκάδες νέους συνάδελφους που επέλεξαν να ενταχθούν στο ερευνητικό σύστημα της χώρας και συνεπώς αποτελεί, κυρίως, ηθικό θέμα με ελάχιστο δημοσιονομικό κόστος. Κατά απόλυτη αναλογία με την τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 129 του Ν. 4472/2017 για την προϋπηρεσία των μελών ΔΕΠ, θα πρέπει να τροποποιηθεί και το άρθρο 133 του Ν. 4472/2017 που αναφέρεται στην προϋπηρεσία των Ερευνητών/τριών και ΕΛΕ. Με το σκεπτικό αυτό προτείνουμε να συμπεριληφθεί η ακόλουθη ρύθμιση στο σ/ν ως ακολούθως:

«4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη υπολογίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει. Για τους Ερευνητές και Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία το διδακτικό ή ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια του εξωτερικού, εφόσον οι τίτλοι σπουδών που αυτά παρέχουν, αναγνωρίζονται από το αρμόδιο για τον σκοπό αυτό όργανο ως ακαδημαϊκά ισότιμοι με αυτούς των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής, καθώς και το ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή δημόσια Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ανεξαρτήτως της συμβατικής τους σχέσης με αυτά. Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.»

Επιπλέον, το Συμβούλιο της Επικρατείας με απόφασή του (ΣτΕ ΟΛ 1527-9/2023) έκρινε ότι οι μισθολογικές μειώσεις που επιβλήθηκαν στους/στις Ερευνητές/τριες αναδρομικά από 1/8/2012 με την εφαρμογή του Ν. 4093/2012 «αντίκεινται στο άρθρο 16 του Συντάγματος και στην απορρέουσα από αυτό αρχή της «ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισής» τους, καθώς και προς τις αρχές της αναλογικότητας και της ισότητας στα δημόσια θάρη (άρθρα 25 παρ. 1 και 4 παρ. 5 του Συντάγματος)»¹.

Όπως αναφέρεται στην απόφαση: «Η ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση που επεφύλαξε ο κοινός νομοθέτης στους ερευνητές, ανάλογη με εκείνη των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., εκπληρώνει την απορρέουσα από το άρθρο 16 του Συντάγματος και για τους ερευνητές, όπως και για τους πανεπιστημιακούς, λόγω της φύσης των καθηκόντων τους, της αποστολής τους και των αυξημένων προσόντων τους, υποχρέωση εξασφάλισης των απαραίτητων προϋποθέσεων για την ακώλυτη άσκηση του ερευνητικού τους έργου, δηλαδή αποδοχών ειδικώς προβλεπομένων γι' αυτούς, κατ' εκτίμηση των ειδικών συνθηκών άσκησης του λειτουργήματός τους, και ύψους αναλόγου προς τη σπουδαιότητα του εν λόγω λειτουργήματος, που να τους επιτρέπει να ασκούν απεριόπαστοι τα καθήκοντά τους, ...».

Η απόφαση του ΣτΕ, εκτός από την αντισυνταγματικότητα των μισθολογικών περικοπών, αναφέρεται σαφώς στη μισθολογική μεταχείριση των Ερευνητών/τριών ως ανάλογη με τα μέλη ΔΕΠ.

Ως Ένωση Ελλήνων Ερευνητών πολλάκις έχουμε αναδείξει την αναίτια διακριτή αντιμετώπιση των Ερευνητών/τριών των Ερευνητικών Κέντρων (ΕΚ) σε σχέση με τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ, την οποία συντηρεί η Κυβέρνηση.

Ειδικό Μισθολόγιο

Οι Ερευνητές/τριες έχουν ομόλογα ακαδημαϊκά προσόντα και όμοιες διαδικασίες ένταξης και προαγωγής σε βαθμίδες, αντίστοιχες των μελών ΔΕΠ (Ν. 4310/2014 και Ν. 4957/2022 όπως ισχύουν). Επιπλέον, το αντικείμενο της θέσης τους είναι αντίστοιχο των μελών ΔΕΠ (ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο), ενώ συμμετέχουν αμφότεροι, ισότιμα, σε επιτροπές κρίσης και εξέλιξης Ερευνητών και μελών ΔΕΠ.

Δυστυχώς, όμως, το ειδικό μισθολόγιο των Ερευνητών/τριών υπολείπεται σημαντικά από το αντίστοιχο των μελών ΔΕΠ στον βασικό μισθό, στο επίδομα βιβλιοθήκης ακόμα και στο μισθολογικό κλιμάκιο (ΜΚ). Ο/Η Ερευνητής/τρια Α' με ΜΚ 16 έχει μισθολογική διαφορά από τον Καθηγητή ΑΕΙ 643€, ο/η Ερευνητής/τρια Β' με ΜΚ 9 από τον Αναπληρωτή Καθηγητή 472€ και ο/η Ερευνητής/τρια Γ' με τον Επίκουρο Καθηγητή με ΜΚ 6 έχει διαφορά 404€. Στον επισυναπτόμενο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα στοιχεία.

Η αναίτια διακριτή μεταχείριση των Ερευνητών/τριών των ΕΚ συγκριτικά με τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ απαξιώνει και αποδομεί τον ερευνητικό ιστό της χώρας και οδηγεί σε μια άνευ προηγουμένου

«αιμορραγία», που πλήττει νέους και πρεσβύτερους και διώχνει άριστους Ερευνητές προς το εξωτερικό. Ταυτόχρονα λειτουργεί ως αντிகίνητρο στις όποιες προσπάθειες για την προσέλκυση νέων επιστημόνων από το εξωτερικό (brain gain). Γεγονός που βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση και με την απόφαση του ΣτΕ που αναφέρει: «Εξάλλου η προσέλκυση νέου υψηλού επιπέδου επιστημονικού δυναμικού ερευνητικής δραστηριότητας αποτελεί θεμελιώδη σκοπό του Κράτους».

Εάν πραγματικά η Πολιτεία θέλει να ακολουθήσει το πρότυπο και άλλων χωρών που βρέθηκαν σε δεινή οικονομική κατάσταση και χρησιμοποίησαν την Έρευνα και την Καινοτομία ως μέσο για την ανάπτυξή τους, τότε πρέπει να σταματήσει να ευτελίζει και να διώχνει τους Έλληνες Ερευνητές και τους νέους επιστήμονες, αλλά, τουναντίον, να βρει τρόπο να τους κρατήσει στη χώρα μας.

Συμπερασματικά, ως Ένωση Ελλήνων Ερευνητών, υποστηρίζοντας ότι η Έρευνα αποτελεί επένδυση και όχι πολυτέλεια για τη χώρα και προκειμένου να διαμορφωθεί ένα ελκυστικό πλαίσιο για την προσέλκυση των επιστημόνων που διαπρέπουν στο εξωτερικό και οι οποίοι, με τις παρούσες συνθήκες, δεν προτίθενται να ενταχθούν στο ερευνητικό/ακαδημαϊκό σύστημα, ζητούμε:

- τη διαμόρφωση ενός ορθολογικού και αξιοκρατικού δίκαιου ειδικού μισθολογίου (βασικό μισθό, μισθολογικά κλιμάκια, επιδόματα) για τους/τις Ερευνητές/τριες που θα αποτελέσει κίνητρο για το brain gain και θα είναι ισοδύναμο με αυτό των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ, με τους οποίους υπάρχει, ωστόσο, πλήρης θεσμική αντιστοίχιση ακαδημαϊκών προσόντων, διαδικασιών ένταξης και προαγωγής (όπως προέβλεπε και ο Ν. 1514/1985),
- την αναγνώριση της προϋπηρεσίας Ερευνητών/τριών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων, αντιστοίχη με τη δίκαιη αναγνώριση της προϋπηρεσίας για τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ (Ν. 4957/2022 άρθρο 288 παρ. 1 όπως ισχύει),
- την εφαρμογή της απόφασης του ΣτΕ 1527-9/2023 και άμεση καταβολή των αναδρομικών μέσω έκτακτης επιχορήγησης στα ΕΚ
- την επαναφορά των επιδομάτων εορτών και αδείας (του 13ου και 14ου μισθού),
- την αποφορολόγηση του ειδικού επιδόματος βιβλιοθήκης, σύμφωνα με την 2306/2014 απόφαση της ολομέλειας του ΣτΕ, προς αποφυγή κατάθεσης χιλιάδων ατομικών φορολογικών προσφυγών,
- την επέκταση των φορολογικών κινήτρων του άρθρου 5γ του Ν. 4172/2013 (Α'167), και στους/στις Ερευνητές/τριες που επιστρέφουν στην Ελλάδα (μετά από 5 έτη φορολογικής απουσίας) για να εργαστούν σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς,
- την άμεση ανανέωση του ερευνητικού-επιστημονικού προσωπικού και την προκήρυξη νέων θέσεων σε όλες τις κατηγορίες προσωπικού των ΕΚ.

Για την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Η Πρόεδρος
Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου

Ο Γενικός Γραμματέας
Δημήτρης Σακελλαρίου

Κοινοποίηση:

Γραφείο Πρωθυπουργού

Κύριο Χρήστο-Γεώργιο Σκέρτσο, Υπουργό Επικρατείας, mincoord@primeminister.gr

Κύριο Αθανάσιο Πετραλιά, Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, deputyminister-secr@minfin.gr

Κύριο Σταύρο Καλαφάτη, Υφυπουργό Ανάπτυξης, yfyp.gram.01@mnec.gr, yfyp@mnec.gr

Κύριο Αναστάσιο Γαϊτάνη, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, secrenof@esrt.gr

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων, presidents@synodos-ek.gr

Σύνοδο Πρυτάνεων και Προέδρων ΔΕ Ελληνικών Πανεπιστημίων, ilnikol@interel.uoa.gr

Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ, posdep.gr@gmail.com